

2.5. Χρηματοοικονομική Διοίκηση

2.5.1 Εισαγωγή - Βασικές έννοιες

Η χρηματοοικονομική διοίκηση έχει βασικό αντικείμενο την υποστήριξη των επιχειρηματικών αποφάσεων και τη συμμετοχή στη διαδικασία λήψης τους. Τέτοιες αποφάσεις είναι:

Η αξιολόγηση και η επιλογή των επενδύσεων.

Η αξιολόγηση και η επιλογή των πηγών και τρόπων χρηματοδότησης.

Η διαχείριση των οικονομικών κινδύνων.

Η χρηματοοικονομική διοίκηση ασχολείται δηλαδή με την παρακολούθηση και τη μελέτη των χρηματοοικονομικών στοιχείων της επιχείρησης. Τα στοιχεία που προκύπτουν είναι χρήσιμα για τους εξής κυρίως λόγους:

- Αποτελούν για την επιχείρηση έναν ουσιαστικό έλεγχο στις δραστηριότητες, στα έσοδα και στα έξοδά της. Αυτό διευκολύνει στο να εντοπίζονται οι διαθέσιμοι πόροι, η ποσότητά τους και οι πηγές τους.
- Παρουσιάζουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης στα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή στους εργαζομένους, στους μετόχους, στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, στους προμηθευτές, στους καταναλωτές.
- Ανταποκρίνονται στις νομικές υποχρεώσεις της επιχείρησης. Σύμφωνα με τη νομολογία, είναι απαραίτητο οι επιχειρήσεις να εμφανίζουν τη δραστηριότητά τους με χρηματοοικονομικούς όρους μία φορά το χρόνο, δείχνοντας έτοι την απόδοσή τους και τη γενικότερη κατάστασή τους. Με τον τρόπο αυτό η επιχείρηση υπόκειται σε εξωτερικό έλεγχο.

2.5.2. Περιεχόμενο της χρηματοοικονομικής διοίκησης

Η χρηματοοικονομική διοίκηση ασχολείται με τις εξής επιμέρους λειτουργίες:

- **Τη λειτουργία του προϋπολογισμού.**
- **Την ταμειακή λειτουργία.**
- **Τη λογιστική λειτουργία.**
- **Τη λειτουργία της διαχείρισης κεφαλαίων.**

Η λειτουργία του προϋπολογισμού

Σύμφωνα με τη λειτουργία αυτή, συντάσσεται ο οικονομικός προϋπολογισμός της επιχείρησης, ο οποίος βασικά καταγράφει τις προβλέψεις για την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της επιχείρησης το επόμενο οικονομικό έτος. Μπορεί να διαιρεθεί σε δύο επιμέρους τμήματα:

- Τη διαμόρφωση του τακτικού προϋπολογισμού, ο οποίος αναφέρεται στα έσοδα και στα έξοδα που προβλέπεται να προκύψουν κατά τη χρήση μιας οικονομικής περιόδου από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου.

- Τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού επενδύσεων, ο οποίος αναφέρεται στις επενδύσεις που πρόκειται να γίνουν μακροπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα και αφορούν νέες δραστηριότητες της επιχείρησης ή βελτίωση όσων υπάρχουν. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους παρακολουθείται η καλή εκτέλεση των προϋπολογισμών και ενημερώνεται η διοίκηση για τα αποτελέσματα. Εάν παρατηρηθούν αποκλίσεις, πραγματοποιούνται οι σχετικές διορθώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο.

Η ταμειακή λειτουργία

Έχει αντικείμενο τη διαχείριση των εισπράξεων και πληρωμών της επιχείρησης, δηλαδή, παρακολουθεί τη λειτουργία του ταμείου. Λόγω της ευαισθησίας που παρουσιάζει η διαχείριση των μετρητών, απαιτούνται αυστηρές διαδικασίες και συστηματικός έλεγχος των πράξεων που πραγματοποιούνται.

Η λογιστική λειτουργία

Έχει αντικείμενο, την πλήρη καταγραφή και την καταχώριση στα λογιστικά βιβλία των οικονομικών μεγεθών και πράξεων της επιχείρησης. Αυτό διασφαλίζει την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων (χράτους, τραπεζών, μετόχων κ.ά) σχετικά με την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Το είδος και η κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων και των στοιχείων που εκδίδονται καθορίζονται κάθε φορά από τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

Η λειτουργία Διαχείρισης Κεφαλαίων

Έχει αντικείμενο τη διαχείριση των διαθέσιμων κεφαλαίων της επιχείρησης τα οποία είναι απαραίτητα για την απόκτηση εισροών (πρώτων και βοηθητικών υλών, εμπορευμάτων, ανταλλακτικών), έτοι ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της. Σημαντικό έργο της χρηματοοικονομικής διοίκησης είναι η ανάλυση και μελέτη των επενδύσεων και του δανεισμού της επιχείρησης. Λόγω του κόστους του χρήματος, δεν είναι αποδοτικό να υπάρχουν “αχρησιμοποίητα” κεφάλαια στο ταμείο της. Επομένως, η διαχείριση των διαθέσιμων κεφαλαίων θα πρέπει να πραγματοποιείται με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται η υψηλότερη αποδοτικότητα των απασχολούμενων κεφαλαίων.